

## Жадынама

Бұл жадынама мұғалімдерге, ересектерге балалармен профилактикалық жұмыс жасауға арналған. Баланың немесе жасөспірімнің жанында болу зорлық-зомбылық пен олардың жыныстық тұтастығына қол сұғудың алдын алуға көмектеседі. Сіз зорлық-зомбылықтан аулақ бола аласыз, бірақ ол үшін «Бес ережені» есте сақтау қажет:

1. Көшеде бейтаныс адамдармен сөйлесуге және оларды үйге кіргізуге болмайды.
2. Олармен бірге подъезге және лифтке кіруге болмайды.
3. Басқа біреудің көлігіне отыруға болмайды.
4. Бейтаныс адамдардан сыйлықтар алуға болмайды және олардың үйіне немесе басқа жерге бару туралы ұсынысына келіспеу.
5. Көшеде жалғыз қалуға болмайды, әсіресе қараңғы түскенде.

### Бастауыш сынып балаларына арналған кеңестер

- Әрқашан ата-анаңызға қайда бара жатқаныңызды айтыңыз.
- Әрқашан достарыңызбен бірге жүріңіз.
- Түнде достарыңызбен қаңырап бос жатқан жерлерге бармаңыз.
- Бейтаныс адамдардан сыйлықтар алмаңыз.
- Егер біреу сізге еріп жүруді ұсынса-ата-анаңыздан рұқсат сұраңыз.
- Егер қорқатын болсан-адамдарға жүгір.
- Қаншалықты жағдайын жаман болса да, өз жағдайынды ешкіммен талқылама.
- Ешкімге есікті ашпаңыз және сұрақтарға есік арқылы жауап бермеңіз.
- Егер біреу пәтерге кіруге тырысса, полицияға қоңырау шалыңыз, содан кейін терезені ашып, айқайлаңыз, көмекке шақырыңыз.
- Егер көліктегі адамдар сенен бір жерге қалай баруды сұраса, жақындама және ешқашан оларды ертіп жүруге келіспе, тіпті саған жолай болса да.
- Ешкімнің саған қол тигізуге құқығы жоқ. Мұны істеп көрген адамға батыл түрде айт. Егер мұндай жағдай болса, бірден ересектерге хабарла. Ата-анаң сені жақсы көретінін және шындықты айтқаның үшін ешқашан жазаламайтынын есте сақта.
- Біреу сені қорқытса, бірден қауіпсіз жерге, адамдар көп жаққа бар.
- Бір жаққа шақырса, әрқашан ата-анаңнан рұқсат ал.
- Өз мекенжайыңды және телефон нөміріңді (қала кодымен қоса), сондай-ақ 102 нөмірін жаттап ал.
- Әрқашан ата-анаңның жұмыс телефондарын өзіңмен бірге алып жүр.
- Құпия сөзді жаттап ал және тек сол құпия сөзді білетін адамдармен ғана бірге баруға келіс.

## Памятка

Эта памятка предназначена для учителей, взрослых для профилактической работы с детьми. Находясь рядом с ребенком или подростком, можно помочь предотвратить насилие и посягательства их на половую неприкосновенность. Избежать насилия можно, но для этого запомнить **«Правило пяти «нельзя»:**

1. Нельзя разговаривать с незнакомцами на улице и впускать их в дом.
2. Нельзя заходить с ними вместе в подъезд и лифт.
3. Нельзя садиться в чужую машину.
4. Нельзя принимать от незнакомых людей подарки и соглашаться на их предложение пойти к ним домой или еще куда-либо.
5. Нельзя задерживаться на улице одному, особенно с наступлением темноты.

## Советы для детей младших классов

- Всегда сообщай родителям, куда ты идешь.
- Всегда гуляй в компании друзей.
- Не ходи с друзьями в безлюдные места ночью.
- Не принимай подарков от незнакомцев.
- Если кто-то предлагает сопровождать тебя – спроси разрешения у родителей.
- Если испугался – беги к людям.
- Ни с кем не обсуждай своих проблем, как бы плохо тебе не было.
- Не открывай никому дверь и не отвечай на вопросы через дверь.
- Если кто-то пытается ворваться в квартиру, звони в полицию, а затем открой окно и кричи, зови на помощь.
- Если люди в автомобиле спрашивают тебя, как куда-нибудь доехать, – не подходи близко и ни в коем случае не соглашайся сопроводить их даже если тебе по пути.
- Никто не имеет право прикасаться к тебе. Не стесняйся сказать это тому, кто это попытается сделать. Сразу расскажи старшим, если это случилось. Помни, что твои родители любят тебя и никогда не накажут за сообщение правды.
- Если кто - то испугал тебя, сразу иди в безопасное место, туда, где много людей.
- Всегда получай разрешение от родителей, если тебя куда-нибудь приглашают.
- Запомни свой адрес и номер телефона (включая код города), телефон 102.
- Всегда носи с собой список рабочих телефонов родителей.
- Запомни секретный пароль, и соглашайся идти только с людьми, которые знают пароль.